

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

*ΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΝΗΣΟΙΣ ΚΑΙ ΤΑΙΣ ΑΝΑ ΤΗΝ ΔΥΣΙΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΑΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΣΙ.*

1) Τὰ ἐν Ἑπτανήσῳ.

Οτε δὲ παπικὸς φανατισμὸς ἐξώπλιζε τοὺς ἀμαθεῖς λαοὺς τῆς Δύσεως κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον ἐναντίον τῶν Μωχείθανῶν, πράγματι δὲ κατὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἐπὶ τῶν πολυθρυλλήτων Σταυροφοριῶν (1096—1290), ἡ Ἀνατολὴ ἐσχετίσθη στενώτερον μετὰ τῆς Δύσεως καὶ ἴδιας τῆς Ἰταλίας. Οἱ τυχοδιῶκται τῆς παπικῆς στρατιᾶς, οἱ Ἐνετοὶ καὶ ἄλλοι, κατέλαβον τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ διέτριψαν αὐτόθι ἐπὶ καιρὸν (1204—1211), ἀφήρπασαν πολλὰ κειμήλια τῆς πρωτευούσης ταύτης, διενεμήθησαν τὰ σκῦλα τῆς Αὐτοκρατορίας, ἔκαστος ὅμως τούτων ἴδια ἦτον ἀσθενὴς διὰ τὸ μικρὸν τῶν δυνάμεων, ἔνωσις δὲ ἀπάντων ἐπίσης ἀδύνατος διὰ τὰ πρὸς ἀλλήλους μίση, κατ’ αὐτῶν δὲ ὑψοῦτο δὲ κολοσσὸς τῆς Θήραμανικῆς δυνάμεως, ὅστις βαθμηδὸν καταβαλὼν τὸ Βυζαντινὸν Κράτος, κατέβαλε καὶ τῶν Φράγκων ἡγεμονίσκων τὰ κρατεῖδια. ἔκτοτε πλεῖστοι νέοι Ἰταλοὶ παιδεύσεως χάριν μετέβαινον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐντεῦθεν δὲ ἄλλοι εἰς Ἰταλίαν πρέσβεις πεμπόμενοι, ἔνθα διατρίβοντες τὴν Ἑλληνικὴν μετὰ φήμης καὶ καρποφορίας ἐδίδασκον¹.

Μόναι ὅμως τῆς Ἐνετίας αἱ κτήσεις, αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, ἡ Κρήτη, ἡ Κύπρος, διάφορα φρούρια τῆς Πελοποννήσου καὶ τινα ἐκτὸς αὐτῆς, παρέμειναν ἐπὶ πλείονα χρόνον, οὐχὶ τόσον διὰ τὸν κραταιὸν τῆς νύμφης τοῦ Ἀδρίου στόλον, ὃσον διὰ τῆς πρὸς τοὺς κατακτηθέντας

(1) Ἐνθ. κατ. περὶ τῶν ἐν Εὔρωπῃ διδαξάντων.

